

Könyv - Pázmány Péter: Igazságra vezérlő kalauz. Pozsony, 1623

Könyvtár – Könyvművészeti gyűjtemény

Leltári szám:	63.82.1
Gyár / műhely:	pozsonyi jezsuita nyomda és könyvkötőműhely
Készítés ideje:	1625 KÖRÜL
Készítés helye:	Pozsony
Anyag:	fatábla; papír; timsós cserzésű disznóbőr
Technika:	bőrkötés; vaknyomással díszített
Méretek:	magasság: 30,5 cm szélesség: 19,5 cm vastagság: 7,5 cm súly: 2580 g

Igazságra Vezérlő Kalauz, melyet irt, es most sok helyen meg-jobbitván, másodsor kibocsátot Pázmány Péter Esztergomi Érsek. Nyomtatták Posenban, először MDCXIII Most másodsor, MDCXXIII. esztendőben. (RMK I. Nr. 532. RMNY 2. Nr. 1283.)

A címlapon (Csík-)Pálfalvai Péter páter (†1661) és a csíksomlyói ferences kolostor possessorbejegyzése: *Ex libris Petri Chiki Palfalvai a verzón: Conv. Chikiens. 1664*

Pálfalvai Péter 1661-ben egy csíki török portyának esett áldozatul. Ld.: *Fekete könyv: az erdélyi ferences kusztódia története. Kájoni János kézirata, 1684.* Szerk. Madas Edit. Szeged 1991, 118. (ld. [itt](#))

A reneszánsz ízlésben díszített kötés mindkét oldala egyforma mintájú. A négy különböző inda-, virág- és levéldíszes görgetővel keretelt tábla közepén elől IHS monogram, hátul MARIA felirat olvasható. A középmezők sarkaiban bélyegzővel . nyomott négy-négy gránátalma. Négybordás gerincének egyetlen dísze a gerinctövekhez nyomott fonatos minta. Oromszegése fehér pamutszálból varrott.

A második kiadás címlapját a német Tobias Bidenharter metszette, némileg módosítva az előző kiadásét. A kétszintes, fülkés, építészeti tagolás és a fülkében álló magyar szentek alakjai változatlanul maradtak, viszont a kompozíció aediculás zárása helyett két püspökszent áll az adoráló angyaloktól közrevett, kerek medalionba foglalt Mária-kép mellett. Az építmény talapzatán térdelő angyal tartja Magyarország és Pázmány Péter címerét. Az ovális címvignettába lendületes kurzív betűkkel került a cím.

Pázmány művének címlapja felvonultatta azokat a szereplőket, akik majd a későbbi, ellenreformációs szellemben fogant alkotások állandó alakjai lesznek.

A kötet kötése az 1623-ban Pázmány Péter által alapított pozsonyi jezsuita kollégiumi nyomda mellett működő könyvkötőműhelyben készült 1623-1625 körül. Ugyanilyen kötéssel látták el Pázmány *Kalauza* 1623-as második kiadásának egy másik, a siklósi ferences rendházból származó példányát is (IMM ltsz. 63.84.)

Irodalom

- Szerk.: Szilágyi András, Péter Márta: *Barokk és rokokó. Az európai iparművészet stíluskorszakai.* Iparművészeti Múzeum, Budapest, 1990. - Nr. 1.30. (Maros Donka Szilvia)

